

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

nas Deus etiam dimissa culpa exigit. Sola autē Christi passio tollit culpam, & nullum opus &cæt. Alligauit Deus distributionem meriti Christi pluribus rebus, nunc orationi, nūc eleemosynæ, nunc charitati &cæt. vt cognoscatur eius larga misericordia & dilectio. Ideò scriptura etiam variè loquitur, nunc fidei, nunc sacramentis, nunc operibus tribuens distributionem beneficiorum Christi: non autem ipsis operibus, sed diuinæ misericordiæ tribuitur causa distributionis: Eleemosyna assimilatur semini, semen primò absconditur in terra, sic debet abscondi eleemosyna Matth. sexto, deindè semen videtur perdi, cum potius renouetur. Sic eleemosyna. Eccles. 29. Perde pecuniam propter fratrem. Tertio, semen surgit cum foenore, sic eleemosyna centuplum accipiet. Prouer. 16. Foeneratur Domino qui miseretur pximo. Quarto, triticum hoc anno seritur, & in futuro metitur. Sed eleemosyna hîc in mundo fit, sed in futura vita habebit remunerationem, 1. Tim. 4. Pietas ad omnia utilis. hanc in iudicio Christus proferet. Matth. 25. Esuriui, & dedistis mihi manducare, &c.

CAPVT V.
ARGVMENTA.

1. *De oratione siue obsecratione, quid sit.*
2. *Quare nos debeamus orare.*
3. *Quæ requirantur ad veram orationem.*

P R I M ò oratio est eleuatio mētis in Deū, quæ mens inuocat Deū, & petit aliquid, aut gratias agit pro accepto beneficio: nam inuocare, est petere aliquid à Deo: gratias agere, est agnoscere quòd diuinitus contingit auxilium: celebrare, laudare & prædicare Deum authorem beneficij. ideò scriptura hæc duo

duo sæpè coniungit, vt Psalm. 49. Inuoca me, & honorificabis me. ad Philipp. 4. Nihil solliciti sitis, sed in omni petitione & gratiarū actione petitiones vestræ innotescant &c. Quatuor hīc enumerauit Apostolus: orationem, obsecrationem, gratiarum actionem, petitionem. Oratio est aliud nihil, quàm verba quæ dico aut lego in Psalmis: obsecratio est, quando petitio propter aliquid aliud formatur, vt dum aliquem obsecro (id est, flehen,) propter hunc vel illum amicū. Sic obsecramus patrem Deum propter filium Christum in omnibus collectis. Sic obsecrauit Salomon Deum Psal. 132. Memento Domine Dauid. Sic Paulus ad Roma. 12. Obsecro vos per misericordiam Dei &cæt. Petitio fit quando res nominatur quæ petitur, sicut in oratione Dominica nominamus ea, quæ obsecramus & petimus. Gratiarum actio est, accepta beneficia pensare & ponderare, ac confortare fiduciam accipiendi illud quod petimus. Sic oratio extendit se in gradus, vbi Deus inuocatur tanquàm summus auxiliator, creator, & conseruator, & in eū omnem fiduciam collocat, tanquàm summum refugium in omni necessitate & tribulatione nostra, &c.

Secundò, prima causa quare debeamus orare, est præceptum Christi. nam inquit: Petite in nomine meo, & accipietis scilicet propter nomen meū, Ioan. 16. Et quoniam hoc præceptum est, idè sicut peccat, qui furtum, adulterium, homicidium committit, eò quòd hæc Deus prohibuit, sic non obedire DEO in hoc præcepto, & illi cultum illum non reddere, non inuocare in periculis, & auxilium ab illo non expectare, non gratias agere pro beneficijs, est grande peccatum. Huic igitur præcepto opponere debemus nostram imbecillitatem, & dubitationem, quia naturaliter dubitamus, an exaudiamur, necne quòd simus indigni peccatores, quòd oratio nostra

non

non sit benè disposita, an Deus curet nostras orationes &c. Sæpè enim homines desperabundi abijciunt omnem inuocationem ob indignitatem suam. Sed quia Christus ipse præcipit, vt propter suum nomen petamus, ideò pro se quisque tenetur satisfacere huic præcepto, & non in alios reijcere, quos fortè arbitratur sanctiores esse. Deindè mouere nos debet ad orandum promissio, quæ ideò facta est, vt testetur Deum velle exaudire preces, ac ipsas efficaces esse apud Deum & sæpè promissionem suam confirmat iuramento, Ioan. 16. Amen amen dico vobis &cæt. Magna igitur Dei bonitas est, quòd promissionibus & præceptis nos inuitat ad inuocandum. Quare contemnere hæc liberalitatem Dei, est magnum piaculū, & quia Deus verax est, & seruans promissionum suarū, ob id multò pronior est ad dandum, quàm nos ad accipiendum.

3. Tertiò ad veram orationem tria exiguntur, vt efficax sit corā Deo. Primò, pœnitentia à flagitiosis peccatis, & fraternæ iniuriæ dimissio: deindè, res iusta quæ petatur: postremò, fides quæ certò statuatur Deum exaudire preces. Primò, qui sine pœnitentia est, non exauditur, Lu. 6. Quid me vocatis Domine Domine, & non facitis quæ dico vobis? Clamores igitur, cantus, psalmodiæ, &c. cum clamamus, Domine Domine, parùm proderunt, si non fecerimus pœnitentiam, & cessauerimus à peccatis. Esai. 1. Cùm multiplicaueritis orationes vestras, non exaudiam, quia manus vestræ sunt plenæ sanguine, id est, ira, odio & praua voluntate. Marc. 11. Cùm stabitis ad orandum, remittite, &c. Et Psalm. 108. Oratio eius fiat in peccatum, vbi scilicet non est pœnitentia. ideò Christus iubet reconciliari fratri, Matth. 5. antequàm munus altari imponat. Hæc ergò causa est, quòd oratio sæpè retardatur & impeditur, quia non cogitamus nos emendare: vel etiam in pijs sæpè retardatur petitio, vt sciamus hac mora exerceri fidem. Sic cùm Abrahæ esset promissa

promissa posteritas, solùm tamen in extrema senectâ datur. Rom. 4. Gene. 15. Sic dicit Christus Luc. 18. de iudice & vidua, & Paulus de stimulo ter petit 2. Cor. 12. & idem Colossen. 4. iubet orationi instandum, & 1. Thessal. 5. Sine intermissione (inquit) orate, & Christus Luc. 18. Oportet semper orare, id est, benè facere. nam quoties benè facimus, toties oramus, quoties bonum cogitamus, loquimur &c. hoc dicitur semper orare. Qui est in arte mechanica fideliter laborâs pro enutritione vxoris & filiorũ, orat: item qui benè præest officio, quiq; zelosè prædicat, aut iniunctum munus rectè exequitur, hic orat: & qui à peccatis cessat, pauperibus benefacit, & opera charitatis exercet, hic orat: quod probatur ex scriptura Eccl. 35. Deprecatio pro peccatis, recedere ab iniustitia, &c. Qui conseruat legem, multiplicat orationem. & Psalm. 144. Voluntatem timentium se faciet, & deprecationem eorum exaudiet, & saluos faciet eos. Vndè D. Hierony. in Psalm. 54. Qua ratione intellige ò homo, quia nisi pura conscientia deprecaris, à Deo prorsus non exaudieris &c. Deindè in oratione est res aliqua & quidè iusta petenda: nam ibi profitemur, Deum esse authorem & datorem bonorum, nosq; respici à Deo, & hoc est cultus Dei, quem exigit à nobis. Iubet ergò scriptura petere spiritualia & corporalia beneficia, vt patet in oratione Dominica; deindè pro publicis & priuatis calamitatibus. Pro publicis, vt Ecclesia liberetur ab impietate, scandalis, mala doctrina, &c. vt nomen Domini verè cognoscatur & sanctificetur, vt suum regnum in nobis inchoetur, & Diaboli destruat, vt Deo obediamus, & in tali genere vitæ viuamus quod Deo placeat, sicut Angeli in cælo obediunt & viuunt: item, vt multi se ad Christi fidè conuertant & saluentur, Rom. 10. Insuper pro Republica & Regibus & fideli administratione, vt pastores & reges faciant officium suum: item pro conseruatione discipli-

discipli-

disciplinarum atq; morum, ne iuuentus lasciuetur:
 itē pro victu & ceteris bonis corporis, vt panis quo-
 tidianus nobis detur, id est, victus & cæt. vt foeliciter
 nobis res succedant, vt remittantur omnibus pecca-
 ta sua propter nomen Christi, vt non sinat nos indu-
 ci in tentationem aut desperationem: nam Diabolus
 sicut leo rugit & circumit, vt tandem nos liberet ab
 omnibus nostris iniquitatibus & calamitatibus ac
 miserijs præsentis vitę, vt donet nobis vitam & iusti-
 tiam æternam. Hęc pro publicis calamitatibus ora-
 mus. Sunt etiã priuata pericula varia corporis &
 Spiritus, & sunt insidię variij generis: flectit enim Sa-
 than animos hominum ad flagitia, cędes, seditiones:
 Sunt infiniti casus, morbi, exilia, vt eò vehementius
 petamus Dei auxilium: & quoniam varia beneficia
 etiã ignorantibus nobis conferuntur, (nam infini-
 tis periculis opprimeremur, nisi diuina providentiã
 custodiremur) ob id petitionibus semper addere de-
 bemus gratiarum actiones, vt sicut precamur & ro-
 gamus accipienda, ita pro acceptis gratias agamus.
 Postremò requiritur ad orationem fides, quę certò
 statueret nos placere DE O propter Christum,
 etiã si adhuc in nobis hæreant aliqui morbi: ob id
 imperfectio nostra non debet nos impedire ab ora-
 tione: nam ideò Christus iubet nos petere in nomine
 suo, Ioan. 16. vt sciamus nos nō exaudiri propter nos
 vel nostram dignitatem, sed opus habere pontificis
 Christo, vt propter illum exaudiamur. Sic quoq; Ec-
 clesia collectas concludit. Hęc fides in Christum, fa-
 cit personã nostram Deo acceptam & iustã: ob id pre-
 ces quoq; placent orantis, & certò exaudiuntur pro-
 pter ipsum Christum: ideò ipse affirmat Ioann. 16. vt
 simus certi propter ipsum nos exaudiri, ideò in no-
 mine eius petere debemus. Est oratio incensum diuini-
 tati miserationi offerendum: nã sicut thus super car-
 bones positum, dat odorem suauẽ: ita oratio nostra
 incensum

Incensa super carbones deuotionis, fragrat in conspectu Dei. Ideò Dauid orat: Dirigatur Domine oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, id est, placeat sicut redolentia boni odoris &c. item oratio est quasi scutum diuinæ indignationi obijciendum. Sicut enim scutum prohibet ictum sagittæ, ita oratio nos seruat à vindicta Dei atque irâ. Sapi. 18. dicitur de Aarone, quòd proferens scutum orationis, restitit iræ diuinæ. Tertio, Oratio est quasi tributum Dei, eius damnationi offerendum. Matth. 22. Date Deo quæ Dei sunt, & Cæsari quæ Cæsaris sunt. hunc enim à nobis exigit Deus, quia Dominus noster est, &c.

CAPVT VI.
ARGVMENTA.

1. *Quid sit ieiunium Christianum.*
2. *Vndè fiat quòd certis diebus ieiunamus, & à quibusdam cibis abstinemus.*
3. *Quomodo ieiunio nobis Deum placamus.*

IRimò, ieiuniū Christianum, est moderatus ciborum & potuum vsus, omnitempore durans ad laudem & gloriam Dei. Luc. 21. Attendite ne corda vestra grauentur crapula &c. Deindè est ieiunium spirituale, & illud est abstinentia à malis cogitationibus & ira cordis, à maledictione, cōuicijs, immunditia sermonis, falsis testimonijs &c. Et abstinentia à luxuria, à superbia, ab accedia, inuidia, &cæt. & hoc ieiunium spirituale maius est, quàm externum: minus est enim peccatum, comedere carnes in feria sexta, quàm fornicari aut maledicere, sicut dicit Esaias 58. Ecce in die ieiunij vestri inuenitur voluntas vestra praua, & ad lites & contentiones ieiunatis, &cæt. Porro est ieiunium Ecclesiasticum, quod certis